

Zijn kleuters verslaafd aan de tablet?

Antwerpen, 3 oktober 2014

Herinnert u zich het nieuws over de vierjarige iPad-verslaafde in Engeland? De kleuter vertoonde ontwenningssverschijnselen zodra ze niet op haar tablet mocht spelen. Volgens The Daily Mail gebruikte het meisje de tablet maar liefst vier uur per dag. Ze werd onder behandeling genomen bij een psychiater.

Dergelijk verontrustend nieuws roept vragen op. Ook in eigen omgeving is het beeld van een jong kind met een tablet niet ongewoon. De tablet maakt tegenwoordig niet alleen een intrede binnen jonge gezinnen, maar wordt ook opgenomen en geaccepteerd als technologie voor kleuters. Dit oppert de vraag: 'Hoe populair is de tablet onder kleuters?' En: 'Is de tablet onschuldig speelgoed of is er daadwerkelijk sprake van een tabletverslaving onder deze jonge doelgroep?'

Populair speelgoed

Uit het onderzoek (Vermeirsch, 2014) blijkt dat in 85% van de (159) ondervraagde Nederlandse huishoudens minimaal één tablet aanwezig is. Maar liefst 95% van de kleuters gebruikt een tablet (waarvan 67% meerdere keren per week tot vrijwel iedere dag). Dit bevestigt de populariteit van het apparaat onder kleuters. Bijna driekwart van de kleuters was drie jaar of jonger toen zij de tablet voor het eerst gebruikten. Op een dag dat de kleuters de tablet gebruiken, gebruiken zij het apparaat gemiddeld een half uur per dag. Dit is aanzienlijk minder dan het tabletgebruik van de vierjarige kleuter uit Engeland.

Verklaring tabletgebruik kleuter

Het tabletgebruik van de kleuter wordt voornamelijk verklaard door het tabletgebruik van de gezinsleden, waaronder de ouders en in het bijzonder (een) broer(s)/zus(sen). Naarmate de gezinsleden de tablet vaker gebruiken, gebruikt de kleuter de tablet ook vaker. En naarmate broers/zussen de tablet langer gebruiken, gebruikt de kleuter de tablet ook langer.

Kleuters op het world-wide-web

Van de kleuters maakt 60% wel eens gebruik van het internet. Naarmate de kleuters ouder worden, neemt het internetgebruik toe. Kleuters gebruiken het internet voornamelijk voor het bekijken van filmpjes.

Meer dan de helft van de kleuters leerde de tablet gebruiken (mede) dankzij de hulp van hun vader en/of moeder. Ook in de huidige situatie gebruikt meer dan de helft van de kleuters de tablet samen met (één van) de ouders. Dit is een positief gegeven, aangezien ouderlijke begeleiding belangrijk is vanwege de ontwikkeling van het kind. Toch wordt de tablet ook door 44% individueel gebruikt. Bovendien blijkt dat het individueel gebruik ook gepaard gaat met het gebruik van het internet.

De rol van de ouders

Uit de resultaten blijkt dat ouders meestal op een afstand toekijken en het tabletgebruik van hun kleuter op deze manier in de gaten houden. Naarmate de kinderen ouder worden, hanteren de ouders minder maatregelen en houden ze minder toezicht. Meer dan de helft van de huishoudens heeft bepaalde onderdelen op de tablet beveiligd, zodat de kleuter er geen toegang tot heeft. Echter, hanteert bijna de helft van de ouders geen veiligheidsmaatregelen.

De tablet als babysitter

Ouders moedigen het tabletgebruik van hun kleuter zelfs aan wanneer zij druk zijn met andere bezigheden. De inzet van de tablet als babysitter komt vooral voor tijdens het huishouden. In 45% van de huishoudens gebeurt dit regelmatig tot altijd. Een vrij hoge score. Dit oppert de vraag in hoeverre de veiligheid van de kleuter gewaarborgd is.

Onbezorgdheid

Het merendeel van de ouders maakt zich hoe dan ook geen zorgen over het tabletgebruik en ziet geen negatieve invloed van het tabletgebruik op het gedrag van de kleuter. Desondanks wordt de mening van de ouders die zich een beetje zorgen maken over het tabletgebruik niet genegeerd. Het zijn eerder de hoog opgeleide moeders die zich zorgen maken, waarbij de zorgen hoofdzakelijk uitgaan naar de duur van het tabletgebruik en/of de inhoud van de activiteiten en het verlangen van het kind naar de tablet.

“Mijn zontje vraagt vaak om de iPad. Hoe kan ik hier als ouder het beste mee omgaan?”

Negatieve gevolgen?

Is er nu daadwerkelijk sprake van negatieve gevolgen? Hoewel er recentelijk in verschillende mediabronnen werd gesproken over een zogenaamde tabletverslaving bij kleuters, werd een dergelijk beeld niet vastgesteld binnen dit onderzoek. Het meest typerende resultaat is dat er binnen de steekproef zelden tot soms sprake is van obsessief gedrag onder de kleuters. Vooral nog dient dit resultaat zorgvuldig te worden behandeld.

Advies aan de ouders

Ouders zijn betrokken bij het tablegebruik van hun kleuter. Echter, blijkt dat niet alle ouders veiligheidsmaatregelen hanteren of bepaalde onderdelen afschermen voor hun kleuters. Het advies aan ouders van jonge kinderen die een tablet gebruiken, luidt daarom:

- *Hanteer veiligheidsmaatregelen, zoals het installeren van beveiligingssoftware;*
- *Weet aan welke inhoud uw kind wordt blootgesteld en voorkom de blootstelling aan negatieve inhoud;*
- *Laat uw kind niet zonder toezicht op het internet;*
- *Schaf (betaalde) apps aan die geschikt zijn voor uw kind;*
- *Beperk de tijd die uw kind besteedt aan de tablet;*
- *Blijf het tabletgebruik nauwlettend in de gaten houden; ook wanneer uw kleuter ouder wordt.*

Bronnen:

Harding, E., & Seales, R. (2013, 21 april). 'Four-year-old girl is Britain's youngest iPad ADDICT: Shocking rise in children hooked on using smartphones and tablets'. The Daily Mail.
Vermeirsch, B. (2014). Het gebruik van tablets door kleuters binnen huiselijke kring. Masterproef. Universiteit Antwerpen.